

عنوان مقاله:

ارزیابی تغییرات زمانی - مکانی کاربری اراضی با استفاده از مدل زنجیره ای CA-Markov (مطالعه موردی: شهرستان شهرکرد)

محل انتشار:

سومین همایش ملی منابع طبیعی و توسعه پایدار در زاگرس (سال: ۱۴۰۱)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده‌گان:

نسیم حسینی - کارشناس ارشد علوم و مهندسی محیط زیست، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهده

مرتضی اکبری - عضو هیات علمی دانشکده منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهده

خلاصه مقاله:

مدل پوشش فضایی زمین برای برنامه ریزی پایدار پوشش زمین ضروری می‌باشد. گسترش زمین‌های انسان ساخت شامل تخریب جنگل‌ها، مراتع و زمین‌های کشاورزی و همچنین تبدیل این مناطق به مناطق شهری و صنعتی است که افزایت قابل توجهی بر اکوسیستم‌ها خواهد داشت. نظارت بر روند این تغییرات و برنامه ریزی برای استفاده پایدار از زمین را می‌توان با استفاده از داده‌های سنجش از دور چند‌زمانی با موفقیت محاسبه نمود. مطالعه حاضر، با هدف پایش، شیوه سازی و پیش‌بینی روند گسترش شهرستان شهرکرد با ترکیب مدل سولو خودکار، زنجیره مارکوف انجام گردید. برای این منظور نخست تصاویر ماهواره‌ای لندست ۸ سالهای ۲۰۱۳ و ۲۰۲۱ را تهیه و پس از آن صحت سنجی نقشه‌ها و آشکار سازی تغییرات انجام گردید. به منظور تحلیل و مدلسازی تغییر پوشش زمین برای منطقه مورد مطالعه یعنی شهرستان شهرکرد از مدل زنجیره‌های CA-Markov برای شبیه سازی تغییر چشم انداز آینده در دوره ۲۰۲۱ تا ۲۰۳۰ استفاده شد. قدرت پیش‌بینی مدل با استفاده از شاخص‌های کاپا با موفقیت ارزیابی شد که برایر با ۹۴٪ و بیانگر یک ارزیابی بسیار خوب از مدل سازی می‌باشد. نتایج حاکی از آن است که اراضی شهری برای سال ۲۰۲۱ افزایش نسبی برایر با ۴۵۰ هزار هکتاری را خواهد داشت ولی افزایش مساحت اراضی کشاورزی نیز مشاهده می‌گردد که می‌توان این افزایش را در توجیه افزایش جمعیت و رشد شهری برای رفع نیازهای غذایی این جمعیت و همچنین مدیریت صحیح در زمینه کشاورزی در نظر گرفت. افزایش اراضی بایر و کاهش در مساحت مناطق کوهستانی نیز نشان از استفاده انسان برای مصارف ساخت و ساز و تبدیل تدریجی عرصه‌های طبیعی به عرصه‌های انسان ساخت خواهد بود. چنانچه روندهای فعلی تغییر بدون توجه به اقدامات توسعه پایدار ادامه یابد، کاهش شدید عرصه طبیعی را به دنبال خواهد داشت. نتایج این مطالعه می‌تواند به مقامات محلی در درک بهتر وضعیت فعلی و شرایط احتمالی آینده و همچنین اتخاذ استراتژیهای مناسب برای مدیریت پوشش زمین کمک کند. در این صورت می‌توان بین توسعه شهری و حفاظت از محیط زیست تعادل ایجاد نمود.

کلمات کلیدی:

پیش‌بینی، توسعه شهری، CA-Markov، شهرکرد.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1670313>

